

Mesila ettevalmistamine kevadeks, mesilaste söödavaru hindamine

Kokkuvõte loengust Harju Mesinike Seltsi õppepäeval 25. veebruaril 2009.a.

Lektor Sulev Norak, PR-5-1.5-30

Mesindusloeng toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Kevad hakkab tulema ja mesilased ärkavad. Päikesepaisteliste ja sula ilmadega püüavad mõned mesilased võimalikest pragudest välja pääseda ja oma puhastuslennu ära teha. Mesinik ei tohiks neid takistada, sest need mesilased, kes tarusse tagasi tulevad, saavad hakata korralikult toituma ja algavat hauet söötma.

Muidugi saab osa mesilasi välja lennates ka surma. Praegu võib 100 m kaugusel mesilast leida lumel külmunud mesilasi. See tähendab, et need mesilased on pärit tugevast perest, kuna nad suutsid nii kaugele lennata. Kui mesilased aga ronivad taru seinal, määrivad seda, kukuvad taru ette maha ja lendavad kehvalt, võib arvata, et sel perel on nosematoos.

Suur puhastuslend toimub tavaliselt märtsi lõpus. Aga juba praegu on soovitatav panna lennulaud suveasendisse. Kui siiski peaks veel külma ja tuisku tulema, peaks lennulaud tagasi talveasendisse seadma, et tuul ja lumi sisse ei tuiskaks. Mesilased võivad uuesti talvekobara moodustada ja osa hauet võib hukkuda.

Praegu on ka viimane aeg tarud oma kohtadele panna, kui need olid talveks ühte koondatud või on mingil muul põhjusel vaja tarude asukohta muuta.

Pesarium tuleb üle kontrollida. Kontrollida, kas haue on sees. Panna käsi laemati alla. Kui pesa lagi on hästi tuntavalt soe, on peres kindlalt haue sees. Taru otsamatid lasta vastu põrandat. Kui külma ilmaga on nurkades näha härmatist, siis tuleb need riideribadega kinni teppida, et soe ja niiske õhk ei pääseks välja. Ventilatsioon toimub ainult lennuava kaudu, niipalju kui mesilased vajalikuks peavad. Otsalaua alt ja lennuavast ei ole vaja mesilasi välja roobitseda.

Talvel mesilastel ei ole taruvaiku ega vaha millega ülearuseid avasid sulgeda. Nad teevad seda oma kehadega ja sinna nad surevad. Kui pesa lagi on täiesti külm, siis kontrollida, kas see pere on üldse elus. Selleks suruda kõrv vastu taru esimest seina ja koputada vastu taru. Kui tekib tugev kahin, on kõik korras. Haue algab lihtsalt hiljem.

Kui mingit kahinat ei ole, tuleb hakata pesa lahti võtma. Seda ei jäeta soojale ajale, sest siis hakkavad surnud mesilased kõdunema ja haisema. Ka hakkavad teised pered hukkunud perest järele jäänud sööta ära viima. Kui hukkumise põhjus on mingi haigus, siis viiakse haiguse tekitajad tervesse peresse. Tavaliseks hukkumise põhjuseks on vana ema, kes suri sügisel hilja ilma haudmeta peres varroatoosi ravi tõttu. Peresse jäid ainult vanad mesilased, kes surid talve jooksul.

Söödavarude eest peab mesinik hoolitsema juba sügisel, söötes õigel ajal ja õiges koguses, nii, et sööta jätkuks ka kevadiseks arenguks. Söödapuudus võib tekkida nendes peredes, kus kogu talv oli haue sees. Talvise haudme tekkimiseks on samuti palju põhjuseid. Halvim on, kui sügisel paarumata ema on hakanud talvel munema. Sellist peret ei ole mõtet toita. Peale puhastuslendu panna need mesilased kokku mõne normaalse perega. Enne tuleb ema ja kogu haue ära võtta.